

**Evolució dels serveis locals
de joventut a Mallorca
(2018-2022)**

**ROSALIA BENÍTEZ GIL
ÀLEX SEGURA CASTELLTORT**

Rosalia Benítez Gil

Palma, 1974. És diplomada en Magisteri en l'especialitat de llengua anglesa i llicenciada en Psicopedagogia per la Universitat Oberta de Catalunya (UOC). Ha exercit com a docent en educació primària i secundària. Actualment, és tècnica de formació al Servei Insular de Joventut del Departament de Promoció Econòmica i Desenvolupament Local del Consell de Mallorca.

Àlex Segura Castelltort

Palma, 1991. És graduat en Història per la Universitat de les Illes Balears i titulat del Màster Universitari en Formació del Professorat de la mateixa universitat i del Màster Interuniversitari en Joventut i Societat de la Universitat de Girona amb menció honorífica. A més d'haver treballat per a diferents entitats juvenils de Mallorca com a conseqüència de la seva trajectòria participativa, ha estat el president del Consell de la Joventut de les Illes Balears entre els anys 2014 i 2017. Actualment, és director insular de Participació i Joventut del Departament de Promoció Econòmica i Desenvolupament Local del Consell de Mallorca.

Resum

Mitjançant el Decret 26/2018, de 3 d'agost, s'aprova el traspàs al Consell de Mallorca de les funcions i els serveis inherents a les competències pròpies d'aquesta institució insular que exerceix l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en matèria de joventut i lleure, i s'inicia una etapa de canvi en les polítiques locals i insulars de joventut.

Per aquest motiu, el Servei de Joventut del Consell de Mallorca va elaborar un estudi per conèixer la realitat dels recursos disponibles en l'àmbit local, dels serveis de dinamització i d'informació actius i de la implantació d'aquests al territori.

A més de tenir una fotografia de la situació dels recursos de joventut, la informació recollida va permetre identificar quines eren les principals línies que s'havien de reforçar i dissenyar les eines necessàries per reconduir les iniciatives locals cap a nous objectius i dinàmiques, com la convocatòria anual dirigida a ajuntaments.

Paraules clau: Serveis locals / Joventut / Canvi / Mallorca

Resumen

Con el Decreto 26/2018, de 3 de agosto, se aprueba el traspaso al Consell de Mallorca de las funciones y servicios inherentes a las competencias propias de esta institución insular que ejerce la Administración de la Comunidad Autónoma de las Illes Balears en materia de juventud y ocio y se inicia una etapa de cambio en las políticas locales e insulares de juventud.

Por este motivo, el Servicio de Juventud del Consell de Mallorca elaboró un estudio para conocer la realidad de los recursos disponibles en el ámbito local, de los servicios de dinamización e información activos y de la implantación de estos en el territorio.

Además de tener una fotografía de la situación de los recursos de juventud, la información recogida permitió identificar cuáles eran las principales líneas que se debían reforzar y diseñar las herramientas necesarias para reconducir las iniciativas locales hacia nuevos objetivos y dinámicas, como la convocatoria anual dirigida a ayuntamientos.

Palabras clave: Servicios locales / Juventud / Cambio / Mallorca

1. Realitat de les àrees de joventut en les entitats locals

L'any 2018, el Servei de Joventut del Consell de Mallorca posa en marxa un projecte d'investigació mitjançant el treball de tres joves qualificats del programa SOIB Jove. L'objectiu era fer un diagnòstic de la situació dels serveis en matèria de joventut als municipis de Mallorca; en concret, detectar-ne les mancances i les necessitats per crear noves línies d'actuació que millorassin l'assistència juvenil en l'àmbit local pel que fa als recursos materials i personals.

Es va iniciar un treball de coordinació entre ajuntaments i el Consell de Mallorca estructurat en dues fases: la primera consistia a passar un qüestionari base al personal destinat a les àrees de joventut dels ajuntaments i la segona a analitzar els resultats obtinguts mitjançant reunions periòdiques entre els representants dels ajuntaments i el personal responsable del Servei de Joventut del Consell de Mallorca.

Amb aquest treball es va poder conèixer si els ajuntaments comptaven amb un servei i professionals de joventut, si disposaven d'equipaments juvenils i, en cas de tenir àrees de joventut, quines prestacions tenien actives en l'àmbit municipal.

Inicialment, es va detectar una manca d'uniformitat en el tractament de les temàtiques sobre joventut i en la manera d'intervenir en aquesta matèria, la qual cosa va convidar a reflexionar sobre el tema. Era necessària una reestructuració interna i definir la composició de les àrees de joventut.

Tots els ajuntaments coincidien en un punt rellevant: la figura d'una per-

sona dinamitzadora a les àrees de joventut per activar la participació dels joves era un referent clau en l'àmbit local, però la realitat mostrava que no es comptava amb aquesta persona per manca de recursos econòmics, majoritàriament.

2. Desenvolupament del projecte d'investigació

L'elaboració del projecte d'investigació va començar a final del 2017 i va acabar el mes de juny del 2018. Hi varen participar 52 municipis.¹

El procés de treball es va establir des d'una perspectiva dual en què es combinaven tècniques quantitatives i qualitatives. La complementaritat dels dos tipus de tècniques va permetre aprofundir en major mesura en l'anàlisi de la realitat estudiada. La recollida d'informació de camp es va desenvolupar amb dos mètodes:

2.1. Elaboració d'un qüestionari adreçat als professionals i regidors de joventut, subjecte d'estudi

A cada ajuntament es va passar un formulari que es va dissenyar amb 36 preguntes enfocades a extreure informació en matèria de joventut: les prioritats i les necessitats dels joves del municipi, els recursos disponibles, les característiques de les activitats de-

¹ Alaró, Escorca, Pollença, Alcúdia, Esporles, Porreres, Algaida, Estellencs, Puigpunyent, Andratx, Felanitx, sa Pobla, Ariany, Fornalutx, Sant Joan, Artà, Inca, Sant Llorenç des Cardassar, Banyalbufar, Lloret de Vistalegre, Santa Eugènia, Binissalem, Lloseta, Santa Margalida, Búger, Llubí, Santa Maria del Camí, Bunyola, Lluçmajor, Santanyi, Calvià, Manacor, Selva, Campanet, Mancor de la Vall, Sencelles, Costitx, Maria de la Salut, ses Salines, Campos, Marratxí, Sòller, Capdepera, Montuiri, Son Servera, Consell, Muro, Sineu, Deià, Petra, Valldemossa i Vilafranca.

senvelopades i l'avaluació d'aquestes, el tipus de comunicació entre els joves i l'Administració, l'estructura politicoadministrativa de l'àrea de joventut i, per últim, la coordinació intermunicipal i intramunicipal. Les preguntes varen ser contestades pels representants encarregats de l'àrea de joventut, des del batle o batlessa fins a les persones dinamitzadores o educadores socials.

2.2. Tractament de la informació en grups focals

Es va analitzar la informació recollida per mitjà dels qüestionaris en quatre grups focals (grups de discussió) establerts segons el nombre d'habitants per municipi, amb la idea d'agrupar els ajuntaments amb característiques i peculiaritats comunes:

- Municipis de 0 a 5.000 habitants: Escorca, Estellencs, Banyalbufar, Deià, Fornalutx, Ariany, Búger, Costitx, Lloret de Vistalegre, Mancor de la Vall, Santa Eugènia, Valldemossa, Puigpunyent, Sant Joan, Maria de la Salut, Llubí, Campanet, Petra, Montuïri, Vilafranca de Bonany, Sencelles, Sineu, Selva, Consell, ses Salines i Esporles.
- Municipis de 5.001 a 10.000 habitants: Porreres, Alaró, Algaida, Lloseta, Bunyola, Muro, Santa Maria, Artà, Binissalem i Sant Llorenç des Cardassar.
- Municipis de 10.001 a 20.000 habitants: Campos, Andratx, Son Servera, Capdepera, Santanyí, Santa Margalida, sa Pobla, Sóller, Pollença, Felanitx i Alcúdia.

- Municipis de més de 20.000 habitants: Manacor, Calvià, Lluçmajor, Marratxí i Calvià.

De l'estudi en va quedar exclosa Palma pel fet que la població del municipi és molt més gran que la de la resta de municipis.

Aquests grups estaven composts per professionals (tècnics) que treballen en les àrees de joventut locals i persones de la regidoria que estan al càrrec de joventut als ajuntaments. Dels ajuntaments en els quals no hi havia àrea de joventut, el representant n'era el batle o batlessa.

El treball dels grups focals amb professionals i polítics va ser molt interessant. La dinàmica consistia a crear un debat entre tots els assistents. La participació activa va permetre lligar coneixements des de diferents perspectives: professionals que programen activitats per a les persones joves i regidors o regidores que informen sobre polítiques de joventut existents. Aquestes aportacions varen contribuir a tenir una àmplia informació sobre la realitat de les àrees de joventut dels diferents municipis.

El procés de construcció del projecte d'investigació va passar per quatre fases:

1a fase: Recerca i planificació: desembre de 2017 - febrer de 2018

Aquesta fase va començar amb una recerca de les temàtiques principals relacionades amb la joventut. Primer, era essencial conèixer la normativa existent i, després, documentar-se sobre els diferents enfocaments en polítiques de joventut fins al moment. Al mateix temps, es va fer un

buidatge de documents per crear el procés participatiu pel qual s'establirien les persones que participarien en el projecte. Es va crear una llista de possibles professionals juvenils que fossin referents als municipis i que podien col·laborar en l'estudi per passar el qüestionari i després assistir a les sessions grupals.

2a fase: Desenvolupament del procés participatiu i d'avaluació: febrer de 2018 - maig de 2018

La tasca principal d'aquesta fase era, a més d'elaborar, per part de l'equip de joves qualificats, les preguntes del qüestionari relacionades amb temàtiques de joventut i fer una aproximació als resultats, organitzar el procés participatiu amb la formació dels grups focals i convocar els participants. Aquesta fase va suposar la tasca més llarga i exhaustiva del projecte, ja que requeria molta implicació i coordinació de tots els agents que hi intervenien.

3a fase: Tractament de la informació i estructuració de les conclusions (maig de 2018 - juny de 2018)

Aquesta fase del projecte va consistir a crear un document únic i acurat que reflectís els resultats obtinguts de l'estudi, és a dir, de la recollida d'informació dels qüestionaris i de les reunions grupals. L'objectiu era aconseguir una eina bàsica i útil per a l'equip de Joventut del Consell de Mallorca que pogués ajudar a establir uns mínims a l'hora de definir la composició de les àrees de joventut als municipis de Mallorca.

4a fase: Exposició i difusió de l'estudi (juny de 2018)

La fase final del projecte es va basar a donar visibilitat a la situació real de les àrees de joventut dels municipis per donar a conèixer les seves mancances i necessitats. A partir d'aquí, per iniciativa del Servei de Joventut del Consell de Mallorca, es varen començar a establir mesures de millora en col·laboració amb els ajuntaments. Una d'aquestes mesures, de la qual parlarem més endavant, va ser atorgar ajuts a les entitats locals perquè desenvolupin polítiques actives de joventut.

3. Resultats dels qüestionaris i grups focals

A continuació, hi ha els resultats dels qüestionaris i dels grups focals amb els gràfics corresponents. Es presenten agrupats segons el nombre d'habitants dels municipis i les temàtiques investigades.

S'ha de tenir en compte que la informació obtinguda va ser recollida abans de l'impacte causat per la pandèmia, la qual cosa avui dia les respostes podrien variar respecte a l'any 2018.

Centrarem aquest apartat a analitzar la recollida d'informació dels qüestionaris tal com es va debatre en les reunions grupals pel que fa a les necessitats i les prioritats dels serveis juvenils en l'àmbit municipal.

3.1. Municipis de 0-5.000 habitants

Segons les respostes als qüestionaris de les persones professionals i dels regidors i regidores, les principals necessitats del col·lectiu jove són

l'oci i el temps lliure (el 80,8 % dels municipis valoren aquest tema com de primera necessitat o molt important); en segon lloc hi ha l'educació i la formació (73,1 %), i, en tercer lloc, les infraestructures; l'agenda cultural; l'habitatge, i la participació i l'associacionisme (69,2 %).

Respecte a les prioritats de l'equip de govern en matèria de joventut, la majoria dels municipis consideren que són l'oci i el temps lliure (el 92,3 % troba que aquesta àrea és la màxima prioritat o una prioritat important per a l'ajuntament); la participació ciutadana i l'associacionisme (84,6 %), i l'educació i la formació (80,8 %).

En el gràfic 1 s'indica el nombre de municipis que han valorat com a necessitat màxima o important i com a prioritat cada una de les temàtiques que s'han presentat en el qüestionari.

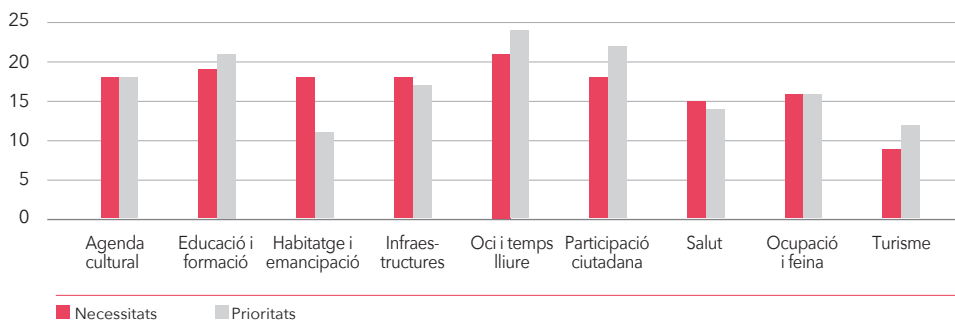
Aquests resultats es varen debatre en els grups focals. La majoria de participants coincidien en la idea de la

falta de coneixement sobre la creació d'àrees de joventut com a estructura pròpia.

Eren conscients que les necessitats de les persones joves anaven més enllà de l'oci i del temps lliure. Segons les persones professionals, el motiu pel qual no dedicaven tanta atenció a altres temes de l'àrea era perquè hi havia altres prioritats.

Varen comentar la importància d'adaptar-se als canvis esdevinguts en el col·lectiu jove en relació amb l'emancipació, l'habitatge i l'ocupació. Varen esmentar que notaven que les persones joves partien dels pobles en arribar a una edat més adulta. Els responsables de les àrees de joventut consideraven que s'hauria d'intervenir més en polítiques transversals que abordassin aquest fet, atès que són situacions que afecten la gent jove. Varen remarcar que no hi havia recursos suficients, sobretot humans, per afrontar les necessitats d'aquest col·lectiu als seus municipis.

Gràfic 1: Principals necessitats i prioritats del col·lectiu jove en ajuntaments de 0 a 5.000 habitants

Font: Elaboració pròpia a partir de les respostes del qüestionari

Amb totes aquestes reflexions, varen arribar a la conclusió que s'hauria de replantejar la manera d'intervenir en l'àmbit municipal i definir unes línies estratègiques clares. La realitat els confirmava que els serveis de joventut eren pràcticament inexistents, i, no tan sols això, sinó que la manca de transversalitat de l'àrea dificultava l'atenció al jovent.

3.2. Municipis de 5.001-10.000 habitants

Les principals necessitats recollides en els qüestionaris es relacionen amb els temes d'ocupació i de feina (tots els municipis del grup valoren la temàtica com de primera necessitat o com una necessitat important); d'habitatge (8 municipis), i d'oci i de temps lliure, d'educació i de for-

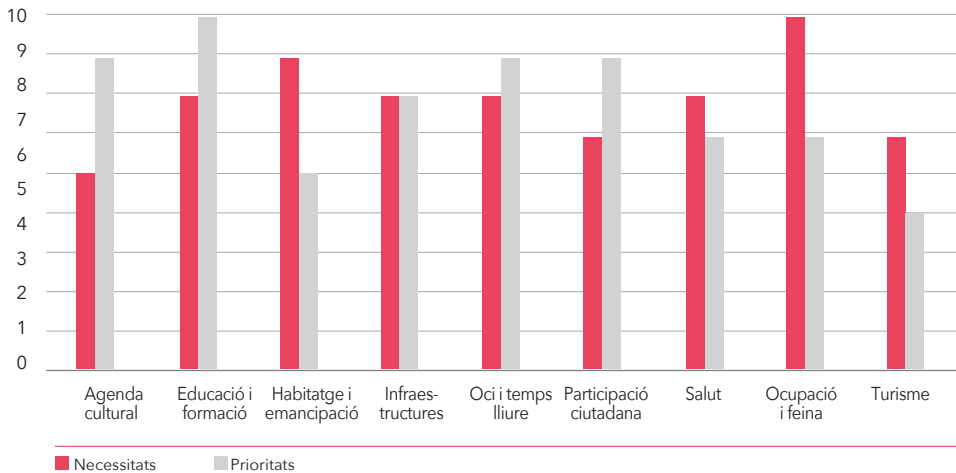
mació, d'infraestructures i de salut (7 municipis).

D'altra banda, les principals prioritats de l'equip de govern en matèria de joventut són l'educació i la formació (tots els municipis consideren que és de màxima prioritats o una prioritats important); l'oci i el temps lliure; la participació i l'associacionisme, i l'agenda cultural (8 municipis).

En el gràfic 2 s'indica el nombre de municipis que han valorat com a necessitat màxima o important i com a prioritats cada una de les temàtiques que s'han presentat en el qüestionari.

Els professionals participants en l'estudi varen confluïr en el fet de no saber realment com gestionar l'àrea de joventut; per això, sol·licitaren que les administracions públiques elaborassin una guia orientativa que els pogués servir per tenir un punt de partida.

Gràfic 2: Principals necessitats i prioritats del col·lectiu jove en ajuntaments de 5.001 a 10.000 habitants

Font: Elaboració pròpia a partir de les respostes del qüestionari

A més, destacaren la importància que té intervenir amb els perfils més vulnerables i prioritzar la contractació de professionals especialitzats que abordin les demandes juvenils des d'una perspectiva integral (ocupació, situacions de consum, habitatge, salut, etc.).

3.3. Municipis de 10.001 - 20.000 habitants

Segons les respostes als qüestionaris, les principals necessitats són l'educació i la formació (10 municipis valoren la temàtica de primera necessitat o de necessitat important). En segon lloc hi ha l'habitatge (8 municipis). En tercer lloc hi ha l'oci i el temps lliure; l'ocupació i la feina, i la salut (7 municipis).

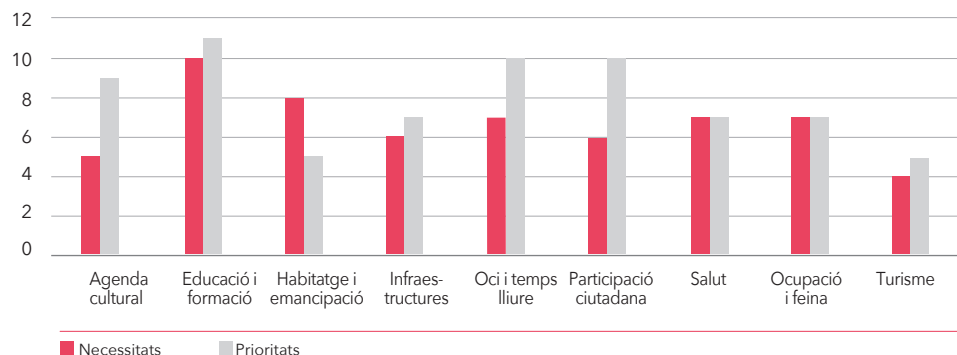
En comparació amb aquests resultats, les principals prioritats de l'equip de govern en matèria de joventut són l'educació i la formació (tots els municipis consideren que és de màxima prioritat o d'una prioritat important),

i 10 municipis opinen que l'oci i el temps lliure i la participació i l'associacionisme també són matèries prioritàries per a l'ajuntament.

En el gràfic 3 s'indica el nombre de municipis que han valorat com a necessitat màxima o important i com a prioritat cada una de les temàtiques que s'han presentat en el qüestionari.

En el grup de debat, es va qüestionar la coordinació i la transversalitat dels diferents nivells de l'Administració local, que consideraren que s'havien de millorar. Per exemple, hi havia dificultats per coordinar el transport públic per moure's per l'illa, en especial per desplaçar-se a l'institut, la qual cosa agreuja la logística dels estudiants. Aquesta era la mateixa problemàtica a l'hora de dur a terme alguns projectes o programes juvenils. Com a aspecte positiu, sí que s'estava donant visibilitat a l'oferta d'oci per a la gent jove, encara que manca una feina més individual pel que fa a una atenció més personalitzada dels usuaris.

Gràfic 3: Principals necessitats i prioritats del col·lectiu jove en ajuntaments de 10.001 a 20.000 habitants

Font: Elaboració pròpia a partir de les respostes del qüestionari

Varen considerar que l'àrea de joventut requeria canvis: una resposta més àgil i eficaç als temes burocràtics ajudaria al fet que la intervenció amb les persones joves tingués més sentit, alhora que una actuació directa faria que la informació fos més entenedora.

3.4. Municipis de més de 20.000 habitants

Els resultats dels qüestionaris indiquen que les principals necessitats són l'educació; l'habitatge, i l'ocupació i la feina (tots els municipis d'aquest grup valoren aquestes temàtiques com una primera necessitat o una necessitat important). No obstant això, s'ha d'assenyalar que no hi ha diferències clares respecte a la resta de temàtiques presentades i que totes han obtingut puntuacions similars.

L'opinió dels participants és que les principals prioritats de l'equip de govern en matèria de joventut són l'agenda cultural; l'educació i la formació; l'oci i el temps lliure; la partici-

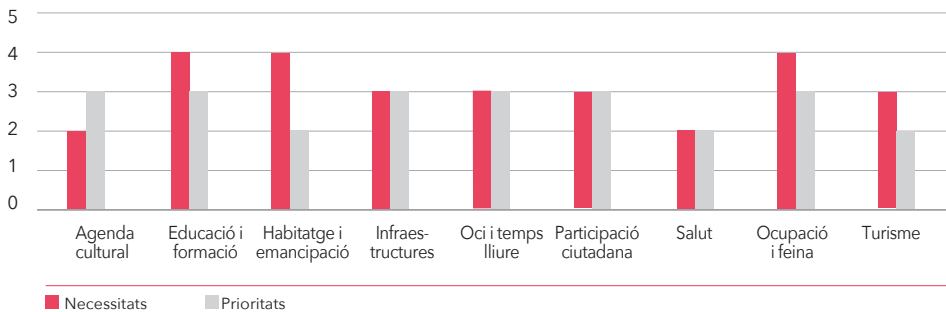
pació i l'associacionisme, i l'ocupació i la feina (tres dels quatre municipis consideren que és una màxima prioritat o una prioritat important). Com es pot veure, en aquest grup de municipis hi ha un gran bloc de temàtiques que es consideren importants.

En el gràfic 4 s'indica el nombre de municipis que han valorat com a necessitat màxima o important i com a prioritat cada una de les temàtiques que s'han presentat en el qüestionari.

Aquest grup de debat va arribar a la conclusió que si l'ajuntament disposàs de personal professional com a referent per al col·lectiu jove milloraria notablement la praxi i els resultats de les intervencions. Trobaven indispensable augmentar la partida pressupostària amb vista a ampliar els recursos disponibles pel que fa als equipaments juvenils.

De les respostes dels qüestionaris i del debat intern entre les persones dels grups focals que han integrat aquest estudi, en podem extreure les conclusions següents:

Gràfic 4: Principals necessitats i prioritats del col·lectiu jove en ajuntaments de més de 20.000 habitants

Font: Elaboració pròpia a partir de les respostes del qüestionari

1. L'àrea de joventut és un departament pràcticament inexistent en les entitats locals. Atesa la importància que té, seria fonamental crear un espai amb una cartera de serveis per impulsar polítiques de joventut i així promoure la participació de la gent jove.
2. Hi ha una manca de coordinació entre els diferents serveis de cada ajuntament i amb altres administracions. La falta de transversalitat en matèria de joventut dificulta una bona estructuració en el si del servei. La solució comença, primer de tot, per definir la composició i l'organització de l'àrea de joventut i, després, per determinar quines han de ser les línies d'actuació.
3. Una de les metes que cal aconseguir ha de ser l'elaboració d'un pla local de joventut que contextualitzi les necessitats i les prioritats del col·lectiu jove segons el municipi i en què s'estableixin uns objectius d'acció definits.
4. Les temàtiques haurien d'estar enfocades a una atenció integral d'aquest col·lectiu: donar informació i assessorament juvenil i proporcionar una oferta d'activitats d'oci alternatiu que permeti a la comunitat jove participar en l'elaboració d'aquestes.

Per tot això, es fa necessari disposar de professionals juvenils que siguin referents per a les persones joves, que els motivin a participar en activitats i que creïn vincles entre iguals. Les tasques que fan les àrees de joventut tenen més sentit amb aquestes figures. Per tal que sigui efectiu, fa falta dotar les àrees de recursos materials i humans. Per exemple, seria interessant habilitar

un espai juvenil perquè les persones joves puguin reunir-s'hi i comptar amb professionals que els acompanyin en el desenvolupament de les activitats o per informar-les sobre temes d'interès (habitatge, ocupació educació, oci...) segons les necessitats que tinguin en aquell moment. Aquest enfocament és fonamental per poder disposar d'un servei juvenil de qualitat.

Els resultats d'aquesta investigació són de l'any 2018 i, per tant, a hores d'ara algunes de les dades aportades i l'objecte d'estudi poden haver variat. Un dels motius ha estat la pandèmia originada per la COVID-19, que en el transcurs dels anys ha afectat tothom, en especial el col·lectiu jove. Aquest fet posa de manifest, ara més que mai, la necessitat que les persones joves siguin escoltades d'alguna manera.

4. Mesures d'actuació del Servei de Joventut del Consell de Mallorca

Arran de les dades aportades al projecte d'investigació, el Servei de Joventut del Consell de Mallorca va publicar convocatòries de subvencions per donar suport al jovent.

Des del 2018, anualment s'han atorgat ajuts a les entitats locals perquè desenvolupin polítiques actives de joventut des de diferents àmbits amb la finalitat d'impulsar programes, campanyes i projectes que duguin a terme les àrees de joventut.

En el quadre 1, es pot veure el nombre d'ajuntaments que han obtingut els ajuts per al suport a la joventut des de l'any 2018 fins al 2022. Està classificat segons l'actuació subvencionable sol·licitada: per a la posada en marxa de projectes o per a la contractació d'un servei de dinamització.

Taula 1: Subvencions concedides als ajuntaments en matèria de joventut (2018-2022)

Evolució de la convocatòria de subvencions per a entitats locals amb 20.000 o menys habitants en matèria de joventut				
2018	2019	2020	2021	2022
Concessió a 17 ajuntaments	Concessió a 23 ajuntaments	Concessió a 32 ajuntaments	Concessió a 30 ajuntaments	Concessió a 44 ajuntaments
<p>Servei de dinamització:</p> <p>Muro, Puigpunyent, Santa Maria del Camí, Sant Llorenç des Cardassar, Algaida, Bunyola, Capdepera, Esporles, Son Servera, Andratx</p>	<p>Servei de dinamització:</p> <p>Bunyola, Llubí, Sóller, Algaida, Esporles, Alaró, Binissalem, Petra, Sant Llorenç des Cardassar, Capdepera, Muro</p>	<p>Servei de dinamització:</p> <p>Puigpunyent, Alaró, Algaida, Artà, Binissalem, Bunyola, Capdepera, Sóller, Esporles, Felanitx, Montuïri, Muro, Porreres, Santa Maria de Camí, Santanyí, Sencelles, Santa Eugènia, Sant Llorenç des Cardassar, Deià, Palmanyola, Campanet</p>	<p>Servei de dinamització:</p> <p>Artà, Esporles, Montuïri, Santanyí, Son Servera, Sineu, Muro, Capdepera, Deià, Lloret de Vistalegre, Pollença, Bunyola, Santa Maria del Camí, Campanet, Santa Eugènia, Sencelles, Algaida, Vilafranca de Bonany, Sóller, Porreres, Palmanyola, Maria de la Salut</p>	<p>Servei de dinamització:</p> <p>Sineu, Son Servera, Lloret de Vistalegre, Artà, Capdepera, Deià, Pollença, Santa Eugènia, Esporles, Santanyí, Sa Pobla, Santa Maria del Camí, Palmanyola, Porreres, Felanitx, Sencelles, Muro, Montuïri, Costitx, Maria de la Salut, Búger, Campanet, Sóller, Petra, Algaida, Llubí, Binissalem, Sant Llorenç des Cardassar, Alaró, Santa Margalida, Vilafranca de Bonany, Sant Joan, Inca, Marratxí, Lluçmajor, Estellencs</p>
<p>Projecte:</p> <p>Artà, Binissalem, Costitx, Alaró, Sa Pobla, Ariany, Llubí,</p>	<p>Projecte:</p> <p>Lloseta, Selva, Ariany, Campanet, Búger, Santa Maria del Camí, Puigpunyent, Santa Eugènia, Son Servera, Palmanyola, Maria de la Salut, Vilafranca de Bonany</p>	<p>Projecte:</p> <p>Banyalbufar, Costitx, Llubí, Mancor de la Vall, Maria de la Salut, Petra, Son Servera, Vilafranca de Bonany, Valldemossa, Selva, Campos</p>	<p>Projecte:</p> <p>Sant Llorenç des Cardassar, Búger, Mancor de la Vall, Petra, Felanitx, Sa Pobla, Sant Joan Binissalem</p>	<p>Projecte:</p> <p>Ses Salines, Mancor de la Vall, Lloseta, Selva, Ariany, Manacor, Consell, Banyalbufar</p>

Font: Elaboració pròpia a partir del nombre de subvencions concedides

La convocatòria de subvencions per als ajuntaments en matèria de joventut va començar l'any 2018 amb la concessió d'ajuts a 17 entitats locals. La majoria dels projectes presentats consistien a desenvolupar activitats d'oci per a joves d'entre 14-30 anys. Només un 18,51 % de les entitats locals demanaren la contractació d'un servei de dinamització. Es pot observar que la figura del professional de joventut era pràcticament inexistent a tot Mallorca, la qual cosa era un indicador del fet que en aquell moment aquest referent no es considerava important.

El 2019, es nota un petit increment (11,11 %) en el nombre de concessions d'ajuts als ajuntaments. La majoria de les sol·licituds eren per desenvolupar projectes d'oci sociocultural relacionats amb el lleure educatiu més que no per contractar serveis de dinamització.

Aquestes dades manifesten que l'àrea de joventut ja estava més present en els ajuntaments, encara que mancaven professionals encarregats de la dinamització juvenil.

El 2020, la quantitat de concessions d'ajuts de suport al joventut augmenta un 25,91 % respecte al 2018. Aquell any, l'impacte de la COVID-19 va suposar un agreujant per a aquest col·lectiu. La demanda dels ajuntaments es va centrar majoritàriament a contractar un servei de dinamització, la qual cosa va permetre una millora en l'atenció transversal de la gent jove. Aquest fet va marcar un punt d'inflexió. Per primera vegada, es comença a tenir en compte el rol del professional de joventut en l'àmbit local.

La convocatòria de subvencions del 2021 va establir una cobertura d'edat més àmplia, de 12 a 30 anys. Es varen

concedir a 30 ajuntaments, un 55,55 % dels municipis de Mallorca.

El 2021, per primera vegada es presenten projectes, campanyes o formacions de més qualitat i es refermen els serveis de dinamització propis de l'ajuntament o de contractació externa.

Finalment, els ajuts per al suport a la joventut del 2022 s'adrecen a municipis de fins a 50.000 habitants.

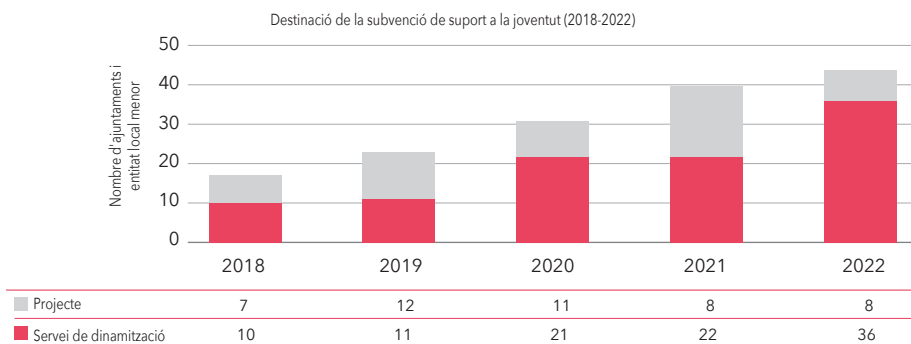
S'incrementen un 50 % les concessions d'ajuts a la joventut en 4 anys, la qual cosa significa que quasi un 75 % d'entitats locals de l'illa disposen d'una àrea de joventut i que augmenta exponencialment la contractació d'un servei de dinamització.

Progressivament, es detecta una millora dels projectes de dinamització. Les àrees de joventut es consoliden com a espais amb capacitat pròpia que disposen d'equipaments juvenils per atendre el col·lectiu jove.

En el gràfic es pot veure clarament l'evolució de la concessió d'ajuts per a al joventut als municipis de Mallorca en els darrers quatre (2018-2022). Cal destacar que el principal augment es produeix en la contractació de serveis de dinamització (franja de color blau) més que no en al desenvolupament de projectes. Això vol dir que cada vegada més les àrees de joventut de l'Administració local opten per contractar professionals juvenils.

És evident que en els darrers quatre anys s'han activat polítiques de joventut als municipis de Mallorca mitjançant els ajuts que atorga el Servei de Joventut del Consell de Mallorca. Aquest ha estat un canvi favorable que ha permès que els municipis hagin consolidat els serveis i els recursos (materials i humans) que incideixen de forma efectiva en la vida dels i les joves.

Gràfic 5: Evolució anual del nombre d'ajuntaments amb ajuts per al suport a la joventut a Mallorca (2018-2022)

Font: Elaboració pròpia a partir del nombre de subvencions concedides

5. Reptes de futur

El reconeixement i la recuperació dels serveis de dinamització i d'informació per al jovent, que, d'acord amb la recent llei de polítiques de joventut de les Illes Balears, són serveis bàsics per a aquest grup poblacional, ha estat i és un pas bàsic per articular polítiques insulars i locals dirigides a les persones joves; però, tot i aquest pas endavant en matèria de polítiques locals, s'ha d'anar més enllà.

Segons les necessitats que s'han detectat mitjançant aquest estudi i l'evolució que ha observat el Consell de Mallorca en les polítiques locals, aquesta voluntat d'avançar i de donar més solidesa a aquestes actuacions locals, de mantenir-les en el temps, ha de passar per tres fites: consolidar els serveis locals de dinamització juvenil; adequar l'edat del jovent al qual s'adrecen aquests serveis, i construir una xarxa compartida de serveis, recursos i projectes conjunts entre diferents municipis.

Les actuacions futures s'han de dirigir a establir estratègies que tenguin com a finalitat consolidar a llarg termini els serveis locals d'informació i de dinamització, i reconèixer-los com a serveis bàsics i com una part del sistema de benestar de la nostra societat. És fonamental establir i definir els perfils professionals, els espais, la fórmula de gestió i els recursos que s'han d'oferir, i millorar els pressuposts.

La qüestió de l'edat dels usuaris és una altra troca que cal desmobilitar en aquest procés de recerca de solidesa. Els serveis de joventut, tot i l'experiència aconseguida, continuen sent dispositius amb un recorregut curt dins l'Administració, i moltes vegades són considerats simples serveis de generació de contingut, d'activitats que cal omplir d'usuaris. La necessitat de continguts i d'assistència i el desconeixement per part dels responsables institucionals provoquen la desorientació en els serveis de dinamització i d'informació pel que fa als

seus usuaris principals, les persones joves (Segura, 2019). Cal tenir un debat profund entre tots els agents sobre les edats. Cal ser conscients que, segons els serveis, ens adreçam a joves d'edats diferents (dinamització, per a usuaris entre 12 i 23 anys, i informació, per a usuaris entre 16 i 30 anys, aproximadament i de forma general), i que la participació en els serveis de joves de determinades edats suposa que no n'hi participin d'altres per, entre d'altres, qüestions de caràcter sociològic. Els serveis, les regidories i les institucions supramunicipals hem d'explicar que no som dispositius dirigits a generar activitats per als més menuts (que també les mereixen, però no en som els responsables); que les famílies, si en tenen, exerceixen un paper secundari en els nostres projectes i actuacions, i que els serveis de joventut no són la solució a totes les necessitats municipals d'oci i culturals. Perquè això sigui possible, s'han de tenir clares les forquilles d'edat amb les quals hem de treballar.

La tercera fita, però no menys important, és la necessitat d'establir dinàmiques de relació entre els municipis. Tot i que en els darrers anys hi ha hagut experiències d'interrelació, la majoria de les quals són fruit de la vocació professional de les persones que hi estan al capdavant, és el moment d'establir estratègies que posin en valor aquestes iniciatives. La mancomunació de serveis i programes, la participació en projectes i/o la construcció conjunta d'aquests o la solució de problemàtiques comunes, com la manca de finançament, passen per construir aquests espais de relació.

Les tres fites exposades no són una exposició de les mancances, sinó que

són els reptes que s'han d'aconseguir en l'àmbit local i insular.

Tota la informació d'aquest article i les fites que cal assolir en un futur pròxim pel que fa a les polítiques de joventut demostren la vitalitat d'aquest àmbit d'actuació i la necessitat social de mantenir-lo per continuar acompanyant tots els joves per tal que aconseguixin ser la millor versió del que vulguin ser.

Referències bibliogràfiques

- BUTLLETÍ OFICIAL DE LES ILLES BALEARS (2018). Decret 26/2018, de 3 d'agost, de traspàs al Consell Insular de Mallorca de les funcions i els serveis inherents a les competències pròpies d'aquesta institució insular que exerceix l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en matèria de joventut i lleure.
- BUTLLETÍ OFICIAL DE LES ILLES BALEARS (2018). Resolució de la consellera de Presidència de 28 de setembre de 2018 per la qual s'ordena la publicació del certificat acreditatiu de les correccions i les rectificacions efectuades en la relació número 1 de l'annex del Decret 26/2018, de 3 d'agost, de traspàs al Consell Insular de Mallorca de les funcions i els serveis inherents a les competències pròpies d'aquesta institució insular que exerceix l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en matèria de joventut i lleure, com també el corresponent trasllat del certificat esmentat als òrgans pertinents de la Comissió Mixta Govern - Consells Insulars.

- BUTLLETÍ OFICIAL DE LES ILLES BALEARS (2018). Decret 23/2018, de 6 de juliol, pel qual es desplega parcialment la Llei 10/2006, de 26 de juliol, integral de la joventut.
- BUTLLETÍ OFICIAL DE LES ILLES BALEARS (2018). Convocatòria de subvencions per al suport de serveis i/o accions dirigides a la joventut desenvolupats per ajuntaments d'igual o menys de 15.000 habitants.
- BUTLLETÍ OFICIAL DE LES ILLES BALEARS (2019). Convocatòria de subvencions als ajuntaments de Mallorca de 20.000 habitants o menys per al suport de la joventut.
- BUTLLETÍ OFICIAL DE LES ILLES BALEARS (2020). Extracte de la convocatòria de subvencions per a ajuntaments de Mallorca de 20.000 habitants o menys per al suport de la joventut l'any 2020.
- BUTLLETÍ OFICIAL DE LES ILLES BALEARS (2021). Convocatòria de subvencions per als ajuntaments de Mallorca de 20.000 habitants o menys per donar suport a la joventut l'any 2021.
- BUTLLETÍ OFICIAL DE LES ILLES BALEARS (2022). Convocatòria de subvencions per als ajuntaments de Mallorca fins a 50.000 habitants per donar suport a la joventut l'any 2022.
- PONS, M.; PASTRANA, V.; NAVARRO, M. M. (2018). Projecte d'investigació. *Realització d'un procés participatiu pel desenvolupament del Pla de Serveis Municipals Bàsics dirigits a la joventut.*
- BUTLLETÍ OFICIAL DE LES ILLES BALEARS, de 8 de juliol de 2022, de polítiques de joventut de les Illes Balears. P28426
- DIRECCIÓ INSULAR DE PARTICIPACIÓ I JOVENTUT. (2019). *Guia digital de Polítiques de la Joventut.* Consell Insular de Mallorca. https://joventut.consell-demallorca.cat/documents/867081/1040364/20190130_GUIA_JOVENTUT.pdf